

Ministerstvo životního prostředí ČR
Odbor výkonu státní správy VI
Resslova 1229/2a
500 02 Hradec Králové
DS: 9gsaax4

V Litošicích 24.11. 2023

Věc: Vyjádření k zahájenému řízení o stanovení průzkumného území Litošice pro vyhledávání a průzkum výhradního ložiska vyhrazených nerostů

K oznámení o zahájení řízení ze dne 1. 11. 2023 Čj.: MZP/2023/231/1386-Hd Sp. zn.: ZN/MZP/2023/231/149 uvádíme následující:

Obec Litošice zásadně NESOUHLASÍ se stanovením průzkumného území Litošice pro vyhledávání a průzkum výhradního ložiska vyhrazených nerostů, z nichž je možno průmyslově vyrábět kovy a síru v souladu s § 3 zákona č.44/1988 Sb., neboť stanovení průzkumného území Litošice je v rozporu s veřejným zájmem a státní politikou ochrany životního prostředí.

Obec Litošice považuje předloženou žádost, která je přílohou oznámení, za nedostatečnou, obsahuje účelová, a především nekonkrétní vyjádření, ze kterých nelze posoudit celou řadu relevantních souvislostí, jak detailně uvádíme níže.

Nesouhlas obce byl jednoznačně vyjádřen již k předchozímu řízení, nazvanému „Stanovení průzkumného území Sovolusky“, ve vyjádřeních obce Litošice ze dne 17. 1. 2023 a 13. 2. 2023. Nesouhlasné argumenty ve výše uvedeném vyjádření obce Litošice se nemění, jelikož zmenšením rozlohy a přejmenováním průzkumného území v tomto návrhu nedochází k žádné relevantní změně, včetně geologických poměrů.

Obec Litošice opakovaně považuje jako nesporný důvod k zamítnutí předmětné žádosti vyjádření Vodovodů a kanalizací Pardubice ze dne 25. 1. 2023 pod značkou OZ21230003, a s tím spojené vyjádření vodoprávního úřadu Přelouč ze dne 25. 1. 2023 pod značkou MUPC 521/2023/OŽP/Ša, která byla vydána k záměru s názvem „Stanovení průzkumného území Sovolusky“. Na základě těchto vyjádření, a poznatků z historických záznamů o provedených průzkumech v navrhované oblasti, zastává názor, že i průzkumná činnost v lokalitě, která je předmětem i tohoto řízení povede ke znehodnocení vodních zdrojů v obci Litošice a okolních obcích.

Z dostupných historických zdrojů je známo, jak velký a dlouhotrvající negativní vliv na podzemní, ale i povrchové vody měl rozsáhlý geologický průzkum prováděný v místě navrhovaného průzkumného území v padesátých letech minulého století. Průzkumnými pracemi bylo uvolněno do podzemních vod značné množství toxických látek přírodního původu, převážně arsenu, které nelze sanovat. Trvalo desítky let, než se znovu stabilizovala jak kvalita, tak i hladina podzemních a povrchových vod.

Dle vyjádření VAK může dojít ke znehodnocení zdrojů vody pro celé Přeloučsko. Tyto vodní zdroje jsou pro tisíce lidí na Přeloučsku nenahraditelné. Na základě veřejně dostupných hydrogeologických dat je vysoce pravděpodobné, že provádění geologických prací, a to i průzkumných může vést ke změně toku podzemních vod a tím k ohrožení vodních útvarů

povrchových vod, čímž by došlo k vysoušení krajiny, která má již nyní problémy se zásobením vodou.

Obec souhlasí s vyjádřením vodoprávního úřadu, že rizika průzkumných prací v předmětném území jsou následující:

- v ohrožení vodních útvarů povrchové vody (Senický potok, Krasnický potok, Brložský potok), kdy by mohlo dojít k odklonu pramenů do povodí řeky Doubravy
- v ohrožení vodních zdrojů individuálního zásobování obyvatelstva pitnou vodou v obci Litošice, kde není veřejný vodovod
- v ohrožení vodních zdrojů individuálního zásobování obyvatelstva užitkovou vodou v obci Litošice a Sovolusky
- v ohrožení kvality podzemní vody ve zdrojích individuálního zásobování obyvatel

Ovlivnění útvaru podzemní vody pod ním, a následně i kvality podzemní vody ve vodních zdrojích Ja-6 a V-3, ze kterých je pitnou vodou zásobováno cca 30 tis. obyvatel.

K předložené žádosti, která je přílohou oznámení dále uvádíme a zdůrazňujeme:

Žádost společnosti Rudný průzkum Brno s.r.o., se sídlem Chládkova 989/2, Žabovřesky, Brno obsahuje celou řadu zásadních nedostatků a neobsahuje závažné skutečnosti, např.:

1. Žadatel, společnost Rudný průzkum Brno s.r.o., se sídlem Chládkova 989/2, Žabovřesky, Brno dle údajů v obchodním rejstříku má zapsanou činnost: hornická činnost a činnost prováděná hornickým způsobem, projektování a navrhování objektů a zařízení, které jsou součástí těchto činností v rozsahu ustanovení zák. č. 61/1988 Sb.: - vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů (§ 2 písm. a) - otvírka, příprava a dobývání výhradních ložisek (§ 2 písm. b) - zřizování, zajišťování a likvidace důlních děl a lomů (§ 2 písm. c) - úprava a zušlechťování nerostů prováděné v souvislosti s jejich dobýváním (§ 2 písm. d) - zřizování a provozování odvalů, výsypek a odkališť při činnostech uvedených v písmenech a) až d) (§ 2 písm. e) - zajišťování a likvidace starých důlních děl (§ 2 písm. g) - dobývání ložisek nevyhrazených nerostů, včetně úpravy a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, a vyhledávání a průzkum ložisek nevyhrazených nerostů prováděné k tomu účelu (§ 3 písm. a) - práce k zajištění stability podzemních prostorů (podzemní sanační práce), (§ 3 písm. c) - práce na zpřístupnění starých důlních děl nebo trvale opuštěných důlních děl a práce na jejich udržování v bezpečném stavu (§ 3 písm. h) od **16.listopadu 2022**. Je tedy bez jakýchkoliv zkušeností s touto činností se základním kapitálem 10tis. Kč. Žadatel není dle názoru obce Litošice důvěryhodným subjektem pro tak závažnou a zásadním způsobem narušující činnost v katastru obce. A především pro činnost, kterou sám uvádí v žádosti, aniž by ji opřel o odborně kvalifikovaný personál nebo spolupráci s fundovaným pracovištěm. Samotné zapsání této činnosti do obchodního rejstříku bez garance zaměstnání relevantních odborníků, bez jakékoliv zkušenosti, je alarmujícím nedostatkem celé žádosti. De facto se obec stane pokusným králíkem společnosti při její první takové činnosti bez jakéhokoliv odborného zázemí a finančního zabezpečení. Tvrzení na straně 7 o tom, že bude geologické práce projektovat a řídit organizace, která je držitelem všech oprávnění dle zákona č.62/1988 Sb. a jejich prováděcích předpisů je bez uvedení konkrétních názvů subjektů pro jejich ověření a posouzení velmi účelové a manipulativní.

2. Žádost obsahuje velice obecná a nekonkrétní vyjádření jako v kap. Rozsah a způsob provádění prací, odst. druhý na straně 6, cit.: „Jakékoliv vrtné průzkumné práce v navrhovaném průzkumném území budou dále konzultovány se společností VAK Pardubice a.s. a budou použity takové technologie, aby bylo zamezeno jakémukoliv znehodnocení vodních zdrojů“. Považujeme tento bod a návrh za naprosto nedostatečný. Je nezbytné případné použité technologie uvést, posoudit jejich bezpečnost ve vztahu k ochraně spodních vod a vyhodnotit v kontextu všech souvislostí. Učebnicové výroky obecného typu snižují důvěryhodnost celé žádosti.
3. Popis tzv. Druhé etapy (od str.6) má opět velmi obecný charakter bez konkretizace zcela zásadních bodů jako je počet a lokalizace vrtů, a to ještě bez popisu použité technologie s vyhodnocením možných dopadů této etapy na složky ŽP a samozřejmě na život občanů a návštěvníků obce. Nelze se odkazovat až na potenciální výsledky předchozí etapy. Je jistě zásadním rozdílem, zda budou vrty dva nebo jich bude dvacet. Protože žádost neobsahuje žádné příklady z podobného průzkumu (což souvisí jistě s nulovými zkušenostmi žadatele, který si ani nedal tu práci, aby si vyhledal informace o obdobných pracích z jiných zdrojů) nelze si udělat ani teoretickou představu o povaze a rozsahu popsané druhé etapy. Je obecně známo, že z předchozích historických hornických činností v oblasti existuje řada geologických dat, včetně hmotné dokumentace.
4. Kapitola „Veškeré technické práce“, str. 7, obsahuje absurdní tvrzení „Veškeré technické práce (ložiskové vrty, hydrogeologické vrty) budou provedeny v období nejméně zatěžujícím životní prostředí“. Taková obecná vyjádření, používání klišé a novinových nadpisů je čistě účelové a pro posouzení záměru naprosto zavádějící. Zvláště, když žádost neobsahuje žádné konkrétní technické řešení, použité technologie co do plošného rozsahu a času (vrty mají být součástí tzv. druhé etapy, která je plánována na dobu 2 let, aniž by bylo upřesněno, jak dlouho bude trvat tato práce samostatně, dalo by se i spekulativně dovodit, že se bude vrtat dva roky – bude se tedy hledat období dvou let nejméně zatěžující životní prostředí?). Chybí upřesnění konkrétních termínů, návrh konkrétních technologií, opatření a vyhodnocení dopadů na životní prostředí včetně podzemních a povrchových vod a jejich řešení. Zároveň je v tomto bodě pouze naznačeno další jednání s majiteli a uživateli pozemků, kteří nejsou od počátku do celého procesu zahrnuti, což také nepovažujeme za korektní. Jednat s majiteli až v okamžiku schváleného průzkumu vytváří atmosféru nepřijatelného společenského nátlaku.

Dle ustanovení § 4a zákona č.62/1988 Sb., konkrétně odst.6, cit.: „Ministerstvo žádost o stanovení průzkumného území dále zamítne zejména v případě, že průzkum je v rozporu se státní surovinovou politikou, státní politikou životního prostředí, zájmy obrany státu, zahraničními závazky státu nebo pokud další veřejný zájem převýší zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska“.

Obec Litošice je toho názoru, že stanovení průzkumného území je v rozporu se státní politikou životního prostředí. V dotčeném území se nachází regionální biocentrum RBS 920 Litošice a Regionální biokoridory RBK 1327 Oklika – Litošice, RBK 1328 Litošice – Lichnice a RBK 1329 Ledecká obora – RK. Vytváření Územního systému ekologické stability je podle

§ 4 odst.1 zákona č.114/1992 Sb. veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

Stanovení průzkumného území Litošice je v rozporu s veřejným zájmem

- a) na ochraně jakosti podzemních vod určených pro veřejné i individuální zásobování pitnou vodou v oblasti Přeloučsko;
- b) na ochraně přírody, krajiny a životního prostředí a v rozporu se státní politikou životního prostředí, protože vytváření územního systému ekologické stability je podle § 4 odst.1 zákona č.114/1992 Sb. veřejným zájmem (přítomné biokoridory a biocentrum jsou v ohrožení);
- c) občanů a vlastníků nemovitostí v obci Litošice;
- d) na kvalitě života v obci a právem na zdravé životní prostředí ve smyslu článku 35 zákona č.2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod;
- e) zachování a ochrany zdraví, ochrany svých investic a majetku, práva na ochranu soukromého vlastnictví – konkrétně před znehodnocením nemovitostí v důsledku negativních vlivů průzkumné a následně těžební činnosti. Vždyť po schválení průzkumných prací a případné těžby, by došlo ke znehodnocení ceny nemovitostí ve zdejší lokalitě.

Veřejným zájmem je nepochybně rozvoj obce Litošice a jejich občanů. Ti legitimně očekávají, že jejich život nebude narušen důlní činností. Obec Litošice se začala po letech útlumu rozvíjet až po zrušení chráněného ložiskového území Litošice, na základně rozhodnutí MŽP ze dne 27. 8. 2002, pod č.j. 550/578/OVSS VI/02-Ti a záměr společnosti Rudný průzkum Brno by rozvoj obce s okamžitou platností zastavil.

Dalším důvodem k zamítnutí žádosti o stanovení průzkumného území je nedostatečná dopravní infrastruktura. Případné její budování by přineslo další nemalý zásah do životního prostředí a snížení bezpečnosti v obci Litošice.

Již samotné průzkumné práce představují vysoké riziko pro kontaminaci podzemních vod a zemědělské půdy, zvýšení imisí prachu, hlučnosti a s tím spojené narušení kvality životního prostředí, včetně rekreačního potenciálu.

Dotčené území bylo dostatečně prozkoumáno v polovině padesátých let 20. století, kdy bylo provedeno více než 120 jádrových vrtů a na základě jejich analýzy byly zdroje nerostných surovin kategorizovány jako nebilanční.

Obec Litošice je přesvědčena, že v tomto řízení nelze oddělovat průzkumné práce od následné těžby.

Záměr na stanovení průzkumného území Litošice byl projednán na zasedání zastupitelstva obce, které s ním vyslovilo svůj nesouhlas dne 13. 11. 2023. S odvoláním na vše shora uvedené obec Litošice navrhuje žádost o stanovení průzkumného území Litošice pro vyhledávání a průzkum výhradního ložiska vyhrazených nerostů ZAMÍTNOUT.

S pozdravem,

Březina Miroslav – starosta obce Litošice
Tel: 724658513